

Minister Zdrowia

DLD.050.16.2025.SR
Warszawa, 09 maja 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację z dnia 23 kwietnia 2025 r. (nr 9338), złożoną przez Pana Posła Marka Matuszewskiego w sprawie dostępu do świadczeń zdrowotnych w sanatoriach i poprawy systemu ich funkcjonowania, bardzo proszę o przyjęcie poniższego.

W systemie publicznego ubezpieczenia zdrowotnego świadczeniobiorcy mają ustawowe prawo do gwarantowanych świadczeń opieki zdrowotnej, do których należą świadczenia w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe. Każdy ubezpieczony, bez względu na to, jak wysoka jest składka, którą płaci, ma prawo do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Świadczenia w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego przysługują wszystkim ubezpieczonym na takich samych zasadach, a warunkiem skorzystania z tej formy leczenia jest uzyskanie od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego skierowania na leczenie uzdrowiskowe/ rehabilitację uzdrowiskową, które wymaga potwierdzenia przez oddział wojewódzki NFZ. Obowiązujące przepisy normują jednolitą procedurę kwalifikowania i kierowania pacjentów do sanatoriów uzdrowiskowych, nie różnicując ich pod względem wieku, czy wykonywania pracy, dlatego nie ma powodów i podstaw do zmiany przepisów dotyczących skierowań do sanatoriów w celu umożliwienia szerszego dostępu do przedmiotowych świadczeń pacjentom z różnych grup społecznych.

Wskazania wymaga, że Polska jest jednym z nielicznych krajów, w których pobyty lecznicze w uzdrowiskach, po spełnieniu warunków określonych w przepisach prawa, są finansowane lub współfinansowane ze środków publicznych. NFZ w całości pokrywa koszty opieki medycznej i zabiegów ukierunkowanych na leczenie schorzenia będącego podstawą skierowania pacjenta do uzdrowiska. Ponadto NFZ w pełni finansuje zakwaterowanie i wyżywienie pacjenta odbywającego leczenie w szpitalu uzdrowiskowym oraz częściowo finansuje zakwaterowanie i wyżywienie świadczeniobiorcy przebywającego na leczeniu w sanatorium uzdrowiskowym, gdzie realizacja świadczeń odbywa się w warunkach mających cechy pobytów hotelowych. Zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2024 poz. 146, z późn. zm.), świadczeniobiorca ponosi koszty przejazdu do/ z uzdrowiska oraz częściową odpłatność za wyżywienie i zakwaterowanie w sanatorium uzdrowiskowym.

Należy mieć na uwadze, że decyzja o skorzystaniu z leczenia uzdrowiskowego – co należy podkreślić stanowiącego formę leczenia uzupełniającego – ostatecznie należy do pacjenta, który po przeanalizowaniu różnych aspektów dotyczących realizacji świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego, zarówno korzyści, jak i ewentualnych minusów pobytu w uzdrowisku w ramach NFZ, powinien podjąć najwłaściwszą dla siebie decyzję.

Dodatkowo warto nadmienić, że osoby w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria dochodowe wymienione w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1283 ze zm.), mogą ubiegać się w ośrodkach pomocy społecznej o różne świadczenia, także materialne, w tym o zasiłek celowy w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, np. na pokrycie kosztów leczenia (również leczenia uzdrowiskowego). W szczególnie uzasadnionych przypadkach, osobie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe

może być przyznany zasiłek celowy specjalny. Resortem właściwym do udzielenia informacji w przedmiotowym zakresie jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Pobyty lecznicze w sanatoriach i szpitalach uzdrowiskowych w ramach NFZ cieszą się w naszym kraju ogromnym zainteresowaniem. W związku ze starzeniem się społeczeństwa i szerzeniem chorób cywilizacyjnych, rosną potrzeby na leczenie uzdrowiskowe. Pomimo zwiększania nakładów finansowych na lecnictwo uzdrowiskowe, liczba miejsc zakontraktowanych przez oddziały wojewódzkie NFZ pozostaje niższa od liczby skierowań wpływających do oddziałów, co niestety skutkuje koniecznością oczekiwania w kolejce na realizację turnusu leczenia uzdrowiskowego.

W ostatnich latach jednym z priorytetów NFZ było skrócenie czasu oczekiwania na leczenie uzdrowiskowe oraz wyrównanie go pomiędzy oddziałami. W związku z powyższym, z roku na rok przeznaczano coraz większe środki finansowe na ten rodzaj świadczeń zdrowotnych. W planie finansowym NFZ nastąpił wyraźny wzrost środków na leczenie uzdrowiskowe: z 810 498 000 zł w roku 2020 do 1 966 542 000 zł w roku 2025.

W ostatnich latach zwiększała się także globalna liczba zakontraktowanych przez NFZ skierowań na leczenie uzdrowiskowe: z 406 259 skierowań w 2020 r. do 439 682 w 2025 r. Podjęte przez NFZ działania z sukcesem doprowadziły do zmniejszenia liczby oczekujących oraz skrócenia czasu oczekiwania na świadczenia leczenia uzdrowiskowego, który w żadnym województwie nie przekracza aktualnie 12 miesięcy. W skali kraju przeciętny czas oczekiwania na uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dorosłych wynosi obecnie ok. 9 miesięcy i na przestrzeni ostatnich lat ulegał on sukcesywnemu skracaniu (czas oczekiwania w miesiącach: 2020r.-27, 2021 r.-18, 2022r.- 12, 2023 r. - 10, 2024 r. - 10 i 2025 r. - 9).

Mając na uwadze, że prowadzone działania przynoszą wymierne rezultaty, przyczyniając się do zmniejszenia liczby osób oczekujących na leczenie uzdrowiskowe i skrócenia czasu oczekiwania na potwierdzenie skierowania, resort zdrowia nie planuje obecnie wprowadzenia nowych rozwiązań w funkcjonowaniu systemu lecznictwa uzdrowiskowego. NFZ w dalszym ciągu będzie na bieżąco monitorował czas oczekiwania na leczenie uzdrowiskowe oraz podejmował działania mające na celu jego wyrównanie pomiędzy poszczególnymi województwami, w taki sposób, aby nie przekraczał on 12 miesięcy w przypadku uzdrowiskowego leczenia sanatoryjnego dorosłych (z tej formy leczenia korzysta najwięcej pacjentów i czas oczekiwania w minionych latach był najdłuższy).

Reasumując, świadczenia zdrowotne w rodzaju lecnictwo uzdrowiskowe są w pełni zabezpieczone, tzn. zagwarantowane są środki finansowe i dostępność do przedmiotowych świadczeń dla każdego świadczeniobiorcy posiadającego potwierdzone skierowanie. Mając na uwadze, że obowiązkiem NFZ jest zapewnienie realizacji świadczenia każdemu świadczeniobiorcy zakwalifikowanemu do leczenia uzdrowiskowego, przy jednoczesnym uwzględnieniu istniejącej bazy noclegowej sanatoriów oraz zróżnicowanych możliwości realizacji potrzeb inwestycyjnych przez podmioty uzdrowiskowe, jak i możliwości finansowania świadczeń gwarantowanych ze środków publicznych, świadczeniobiorcy są kierowani przez oddziały wojewódzkie NFZ do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego o różnym standardzie, jednak spełniających normy zawarte w przepisach obowiązujących do zawarcia umowy z NFZ na dany zakres świadczenia usług. Wyznaczone miejsce leczenia uzdrowiskowego nie zawsze jest zgodne z oczekiwaniami pacjentów, jednak oddział rozpatrując skierowania i przydzielając pacjentom sanatoria i szpitale uzdrowiskowe kieruje się obiektywnymi przesłankami, które wynikają z przepisów prawa.

Z wyrazami szacunku,
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/